

Obr. 15. Brno, ulice Novobranská. Letecké foto, na němž je patrný průběh hradební zdi. Foto Archaia Brno z. ú.

Fig. 15. Brno, Novobranská Street. Aerial photo showing the course of the defensive wall. Photo by Archaia Brno.

sloužící k uložení zvířecích ostatků a kostí, v závěrečné éře byl prostor vyplněn domovní zástavbou, která zanikla před polovinou 20. století (Zůbek 2023).

Literatura

Zůbek, A. 2023: *Nálezová zpráva o provedení záchranného archeologického výzkumu při stavbě „Dostavba proluky na Novobranské ulici v Brně, parc. č. 234/1, 234/2 a 230/2“*. Rkp. nálezové zprávy, č. akce A80/2022. Uloženo: Archiv Archaia Brno z. ú.

Summary

The archaeological excavation was conducted by Archaia Brno as part of the project ‘Development of the Vacant Lot in Novobranská Street in Brno, Plots No. 234/1, 234/2 and 230/2’ (Město Brno cadastral area, Brno-City District) (Fig. 14). The earliest medieval contexts date back to the early 13th century, followed by the construction of a fortification marking the town’s boundaries (Fig. 15). The excavation revealed that some parts of the original settlement were excluded from the inner town. The

Obr. 16. Brno, ulice Novobranská. Vnitřní líc hradby v sondě E. Foto Archaia Brno z. ú.
Fig. 16. Brno, Novobranská Street. Inner face of the defensive wall in Trench E. Photo by Archaia Brno.

fieldwork provided crucial insights into the later archaeological contexts of the area adjacent to the inner face of the defensive wall, facilitating the reconstruction of its historical development (Fig. 16).

Antonín Zůbek

Brno (k. ú. Město Brno, okr. Brno-město)

Ul. Petrov č. p. 7, parc. č. 316, 337/1, 338.

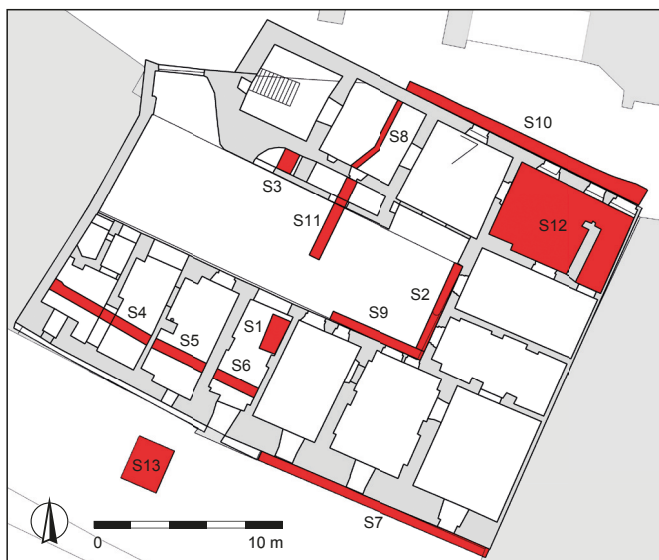
Středověk, novověk. Město. Jiná evidence. Záchranný výzkum. Uložení nálezu: dočasně Archaia Brno, z. ú.

Lokalizace: WGS-84: 49.1907575N, 16.6071442E

V roce 2023 bylo ukončeno zpracování výsledků záchranného archeologického výzkumu, který byl realizován v souvislosti se stavbou „Stavební úpravy objektu Petrov 270/7, Brno“. Jeho provedení zajistila společnost Archaia Brno z. ú. (akce č. A39/2022; AMČR), terénní část výzkumu se uskutečnila v roce 2022.

Nejstarší středověké situace můžeme datovat na sklonek 12. a počátek 13. století (sídlíštní vrstvy). Následující situace spojujeme se zástavbou, která zde vznikla ve 13. století a tvořila předchůdce stávajícího domu, jehož nejstarší konstrukce náleží ještě do období středověku (obr. 17–19). Nejstarší stavby měly dřevohliněnou konstrukci. Ve stavebním vývoji nezděné zástavby je možné rozlišit tři základní fáze. První dvě podlely požáru, třetí zřejmě zanikla (byla přebudována) účelově.

Výzkum ověřil skutečnost, že v prostoru při severním průčelí domu docházelo k pohřbívání (obr. 20). Je možné, že místo bylo k tomuto účelu využito opakovaně, minimálně ve dvou základních fázích. Šlo o část hřbitova při farním kostele sv. Petra a Pavla. Exhumovány byly kosterní ostatky šesti *in situ* uložených jedinců. Přesné datování těchto hrobů je problematické. Předpokládáme, že narušily středověké souvrství a pravděpodobně byly uloženy až v době existence zděné fáze středověkého domu. Kloníme se k názoru, že zemřelí zde byli pohřbeni někdy v období pozdního středověku a raného novověku. Hroby postrádaly osobní výbavu, pouze jeden jedinec měl u pravé ruky fragment železného předmětu doplněného dřevem (snad nožik).

Obr. 17. Brno, ulice Petrov. Půdorys přízemí domu. Červeně vyznačeny dokumentované sondy. Autor Archaia Brno z. ú.

Fig. 17. Brno, Petrov Street. Ground floor plan of the house. Excavated trenches are marked in red. Author Archaia Brno.

Obr. 18. Brno, ulice Petrov. Segment otopného zařízení v úrovni podlahy dřevohliněného domu. Foto Archaia Brno z. ú.

Fig. 18. Brno, Petrov Street. Part of a heating device at the floor level of a wood-and-clay house. Photo by Archaia Brno.

Obr. 19. Brno, ulice Petrov. Středověké konstrukce dvorního křídla domu při městské hradbě (vlevo). Foto Archaia Brno z. ú.

Fig. 19. Brno, Petrov Street. Medieval structures of the house wing adjacent to the fortification (left). Photo by Archaia Brno.

Obr. 20. Brno, ulice Petrov. Jeden z pohřbů. Foto Archaia Brno z. ú.

Fig. 20. Brno, Petrov Street. One of the burials. Photo by Archaia Brno.

Literatura

AMČR: Záznam 202202737 [cit. 2024-09-30]. Archeologická mapa České republiky. Dostupné z: <https://amcr.aiscr.cz/projekt/detail/M-202202737>.

Summary

The archaeological excavation was carried out by Archaia Brno as part of the construction project ‘Building Development at Petrov 270/7, Brno’ (Město Brno cadastral area, Brno-City District). The earliest medieval contexts uncovered at the site (settlement layers) date to the late 12th and early 13th centuries. In the 13th century, wood-and-clay structures were established here, preceding the current building, which has its oldest construction phase dating to the medieval period (Fig. 17–19). Additionally, six individuals were exhumed from the adjacent cemetery, likely from the late medieval and early modern periods (Fig. 20).

Antonín Zůbek

Brno (k. ú. Město Brno, okr. Brno-město)

Ul. Solniční č. p. 15, parc. č. 596/2.

Středověk, novověk. Město. Jiná evidence. Záchraný výzkum.

Uložení nálezu: dočasně Archaia Brno z. ú.

Lokalizace: WGS-84: 49.1963883N, 16.6048978E

Archeologický výzkum byl realizován v souvislosti se stavbou „Rekonstrukce hotelu Slavia – základ pro patky jeřábu“. Jeho provedení zajistila společnost Archaia Brno z. ú. (akce č. A69/2023), terénní část výzkumu se uskutečnila v září a říjnu 2023 (Zůbek 2023).

Stavební jáma byla situována v těsném sousedství zachovaných reliktních středověké bašty, tzv. Weisser Pulwer Thurm (Bílá prachová věž). Ta byla v 15. století vsazena do parkánové hradby v severozápadním ohybu hradebního pásu. Měla půlválcový tvar. Ikonografickým materiálem je zachycena od poloviny 17. století až do 1. poloviny 19. století (Kolařík 2007, 121–123). Interiér bašty byl dokumentován v roce 2002 v rámci projektu Sanace brněnského podzemí (Merta, Zůbek 2003). V roce 2020 a 2021 byl sledován základ severní části, narušený raženým výkopem kanalizace (Zůbek 2022a). V roce 2022 byl dokumentován průraz do jižního nároží (Zůbek 2022b).